

Rosamund Lupton

Later

Proloog

Ik kon me niet bewegen, zelfs geen pink of een ooglid. Ik kon mijn mond niet openen om te gillen.

Ik worstelde uit alle macht om de enorme, zware kolos waar mijn lichaam in was veranderd te bewegen, maar ik zat vast onder de romp van een groot schip dat was gezonken op de bodem van de oceaan en bewegen was onmogelijk.

Mijn oogleden waren dichtgelast. Mijn trommelvliezen waren kapot. Mijn stembanden waren geknapt.

Het was daar pikzwart en stil en het voelde zo zwaar; alsof ik een kilometer water boven me had.

Er zat maar één ding op, zei ik tegen mezelf, denkend aan jou, dus glipte ik uit het gestrande schip van mijn lichaam de zwarte oceaan in.

Met al de kracht die ik in me had zwom ik omhoog naar het daglicht.

Blijkbaar was ik toch niet op een kilometer diepte.

Want opeens was ik in een witte kamer, die fel glom en sterk naar ontsmettingsmiddel rook. Ik hoorde stemmen en mijn naam.

Ik zag dat mijn lichamelijke 'ik' in een ziekenhuisbed lag. Ik keek naar een arts die mijn oogleden opentrok en met een lampje in mijn ogen scheen; een ander liet mijn bed achteroverzakken en weer een ander sloot een infuus aan op mijn arm.

Jij zult het niet kunnen geloven. Jij bent een man die rivieren indamt en bergen beklimt, een man die de wetten van de natuur en de natuurkunde kent. 'Klinkklare onzin!' zei je vaak tegen de tv als iemand het over iets paranormals had. Al zul je vriendelijker zijn voor je vrouw en mijn woorden niet direct als flauwekul afdoen, toch zul je het voor onmogelijk houden. Maar lichaamsuittredingen komen écht voor. Je leest erover in de krant en je hoort mensen erover praten op Radio 4.

Maar als dit echt was, wat moest ik dan doen? Me een weg banen tussen de artsen door en de verpleegster die mijn hoofd schoor aan de kant duwen? 'Pardon! Uit de weg! Sorry! Ik geloof dat dit mijn lichaam is. Ik ben hier, hoor!'

Ik dacht idiote dingen omdat ik bang was.

Misselijkmakend, met kippenvel, huiverend bang.

En door die angst herinnerde ik het me weer.

Een verzengende hitte en felle vlammen en verstikkende rook.

De school stond in brand.

Jij had die middag je belangrijke vergadering bij de BBC, dus je zult de stevige, warme bries niet hebben gevoeld. ‘Een godsgeschenk voor de sportdag,’ zeiden de ouders tegen elkaar. Ik dacht dat zelfs áls er een God bestaat, hij het waarschijnlijk te druk heeft met de hongerende mensen in Afrika of met in de steek gelaten wezen in Oost-Europa om zich bezig te houden met het aanbieden van gratis airconditioning voor de zakloopwedstrijd bij Sidley House.

De zon scheen op de witte lijnen die op het gras waren geschilderd, de fluitjes om de nekken van de leraren glommen en het haar van de kinderen glansde. Ontroerend te grote voeten aan kleine beentjes renden over het gras voor de honderdmetersprint, het zaklopen en de hindernisbaan. In de zomer kun je de school niet echt zien, want de grote geknotte eiken onttrekken het gebouw aan het zicht. Ik wist echter dat er nog een kleuterklas binnen was en ik vond het jammer dat de jongste kinderen niet buiten waren om ook te genieten van het zomerweer.

Adam droeg zijn ‘Ik ben 8!’-badge die op onze kaart van vanochtend had gezeten, zo kort geleden nog maar. Hij rende naar me toe en zijn gezichtje straalde, want hij ging ‘nu meteen’ naar school om zijn taart te halen. Rowena moest de medailles halen, dus zij zou met hem meegaan; Rowena die zo lang geleden met Jenny op Sidley House zat.

Toen ze wegliepen, keek ik om me heen om te zien of Jenny er al was. Ik had gedacht dat ze na de ramp met haar eindexamen direct zou gaan blokken voor haar herexamens, maar ze wilde toch werken op Sidley House om geld te verdienen voor haar geplande reis naar Canada. Vreemd om te bedenken dat ik dat zo erg vond.

Ik vond dat op haar zeventiende tijdelijk onderwijsassistente zijn uitdaging genoeg, maar nu was ze ook nog een middag schoolverpleegster. Tijdens het ontbijt hadden we voorzichtig de degens gekruist.

‘Ben je niet wat jong voor zo veel verantwoordelijkheid?’

‘Het is maar een sportdag van een lagere school, mam. Geen ongeluk op de snelweg.’

Maar nu zat haar dienst er bijna op – zonder dat er een ongeluk was gebeurd – en zou ze zich dadelijk bij ons voegen. Ik was ervan overtuigd dat ze popelde om het benauwde ЕНВО-kamertje helemaal boven in de school te kunnen verlaten.

Bij het ontbijt had ik gezien dat ze haar rode froufrourokje droeg met een kort topje en ik had gezegd dat het er niet erg professioneel uitzag. Maar wanneer heeft Jenny ooit naar een kledingadvies van mij geluisterd?

‘Wees maar blij dat ik niet van die lage broeken hou.’

‘Bedoel je die spijkerbroeken die onder de kont van jongens hangen?’

‘Precies.’

‘Die wil ik altijd omhoogtrekken.’

Ze barstte in lachen uit.

Haar lange benen zien er heel mooi uit onder het te korte, dunne rokje en ik voel me tegen wil en dank een beetje trots. Al heeft ze haar lange benen van jou.

Maisie arriveerde op het sportveld; haar blauwe ogen fonkelden en haar gezicht was één grote glimlach. Sommige mensen doen haar af als een overdreven vrolijke, rijke tante in FUN-shirts (lange mouwen in een ander patroon dan de rest), maar de meesten van ons mogen haar graag.

‘Gracie,’ zei ze, en ze omhelsde me. ‘Ik ben gekomen om Rowena op te halen. Ze sms’t zojuist dat de metro platligt. Dus moet mama voor chauffeur spelen.’

‘Ze is de medailles gaan halen,’ zei ik tegen haar. ‘Adam is met haar mee om zijn taart te pakken. Ze kunnen elk moment terugkomen.’

Ze glimlachte. ‘Wat voor taart hebben we dit jaar?’

‘Een chocoladetaart van Marks & Spencer. Addie heeft een greppel gemaakt met een theelepels en we hebben alle Maltezers eraf gehaald en vervangen door soldaatjes. Het is een Eerste-Wereldoorlogtaart. Een beetje gewelddadig, maar het past goed bij zijn overgang naar de

derde klas, dus ik denk niet dat iemand het erg zal vinden.’

Ze lachte. ‘Geweldig.’

‘Nee, niet echt, maar hij vindt van wel.’

‘*Is zij je béste vriendin, mam?*’ had Adam me onlangs gevraagd.

‘*Ik denk het wel,*’ had ik gezegd.

Maisie gaf me een cadeautje voor Adam – ‘Een kleinigheidje’ – dat prachtig was ingepakt, en waarvan ik wist dat het goed was uitgekozen. Ze slaagt er altijd in om het juiste cadeau te vinden. Dat is een van de vele eigenschappen die ik zo in haar waardeer. Een andere is dat ze alle jaren dat Rowena op Sidley House zat, heeft meegedaan aan de moederrace, waarbij ze altijd met afstand laatste werd, en dat kon haar geen donder schelen! Ze heeft nog nooit een kledingstuk van lycra gehad en, in tegenstelling tot zowat alle andere moeders van Sidley House, heeft ze nog nooit een voet over de drempel van een sport-school gezet.

Ja, ik weet het. Ik talm op dat zonnige speelveld met Maisie. Het spijt me. Maar het is heel moeilijk. Wat ik zo ga vertellen, is zo verschrikkelijk moeilijk.

Maisie ging weg om Rowena in de school te zoeken.

Ik keek op mijn horloge, het was bijna drie uur.

Nog altijd geen teken van Jenny of Adam.

De gymleraar blies op zijn fluitje voor de laatste race – de estafette – en brulde door zijn megafoon dat de teams op hun plaats moesten gaan staan. Ik was bang dat Addie op zijn kop zou krijgen omdat hij niet op de plek stond die hem was toegewezen.

Ik keek om naar de school en bedacht dat ik ze onderhand toch elk moment moest aan zien komen lopen.

Er kwam rook uit het schoolgebouw. Dikke, zwarte rook als van een vreugdevuur. Wat me vooral bijstaat is de kalmte. Het ontbreken van paniek. Maar ik wist dat die steeds sneller op me af denderde, als een grote vrachtwagen.

Ik moest me verstoppen. Snel. Nee! Ik verkeer niet in gevaar. Deze angst geldt niet mijzelf. Mijn kinderen verkeren in gevaar.

Het trof me keihard op de borst.

Er is brand en ze zijn allebei daarbinnen.
Ze zijn daarbinnen!

En toen rende ik met de snelheid van een schreeuw. Ik rende zo hard dat ik geen tijd had om adem te halen.

Een schreeuw die rent en die niet kan stoppen tot ik ze allebei in mijn armen houd.

Holland over de weg, hoorde ik sirenes loeien op de brug. Maar de brandweerwagens bewogen niet. Bij de verkeerslichten stonden verlaten auto's die de doorgang blokkeerden en andere vrouwen zetten hun auto gewoon midden op de weg neer, stapten uit en renden over de brug naar de school. Wat bezielde die moeders om hun hoge hakken uit te schoppen en te struikelen op hun slippers en te gillen terwijl ze renden zoals ik? Ik herkende er een, de moeder van een kleuter. Dit waren de moeders van de vierjarigen die hun kinderen op kwamen halen, zoals ze dat elke dag deden. De ene had een peuter in haar SUV achtergelaten en dat kindje sloeg tegen het raam terwijl hij zijn moeder nakeek die meedeed aan deze afgrijselijke moederrace.

Ik was er als eerste, nog voor de andere moeders, want die moesten eerst nog de weg oversteken en de oprit af rennen.

De kleuters stonden netjes in een rij voor de school met hun lerares, keurig twee aan twee, en Maisie stond bij de lerares en had haar arm om de andere vrouw heen geslagen. Ik zag dat de juffrouw erg van streek leek. Achter hen stroomde zwarte rook het gebouw uit, die de zomerblauwe hemel bevlekte, als bij een fabrieksschoorsteen.

Adam stond buiten – buiten! – bij dat bronzen standbeeld, en hij huilde tegen Rowena aan en zij hield hem stevig vast. Tijdens dat moment van opluchting voelde ik een intens gevoel van liefde, niet alleen voor mijn jongen, maar ook voor het meisje dat hem troostte.

Ik gunde mezelf een tel, misschien twee tellen, om een hartverscheurende opluchting te voelen voor Adam en toen keek ik om heen naar Jenny. Een blonde bob, slank. Buiten was niemand die op Jenny leek. Op de brug loeiden de sirenes.

De kleuters begonnen te huilen toen ze hun moeders zo hard mogelijk over de oprit naar hen toe zagen rennen, met uitgestrekte armen en tranen die over hun wangen stroomden, verlangend naar het moment dat ze hun kind weer in hun armen konden nemen.

Ik keerde me om naar het brandende gebouw, waar zwarte rook uit de klaslokalen op de tweede en derde verdieping kwam.

Jenny.

Ik rende de trap op naar de hoofdingang, opende de deur naar de kleine vestibule en even leek alles normaal. Aan de muur hing de ingelijste foto van de eerste leerlingen van Sidley House die hun melktandjes bloot lachten. (Rowena die toen bijzonder knap was en Jenny ons onhandige lelijke eendje.) Ook hing er het lunchmenu van die dag, in zowel plaatjes als woorden: vispastei en erwten. Ik voelde me overweldigend gerustgesteld. Het was net alsof ik gewoon 's ochtends de school binnenging.

Ik probeerde de deur van de vestibule naar de school zelf te openen. Voor het eerst viel het me op hoe zwaar die was. Een branddeur. Mijn handen trilden te erg om er grip op te krijgen. En hij was heet. Ik had de mouwen van mijn blouse hoog opgerold. Ik rolde ze naar beneden en trok ze over mijn hand. Toen trok ik de deur open.

Ik schreeuwde haar naam. Steeds maar weer. Elke keer dat ik haar naam riep, kreeg ik rook in mijn mond en keel en longen tot ik niet langer kon roepen.

Ik hoorde iets branden, sissen en sputteren; een gigantische vuurslang die door het gebouw kronkelde.

Boven me stortte iets in. Ik hoorde en voelde de dreun.

Daarna een woedend gebrul toen het vuur verse zuurstof kreeg.

De brand was boven me.

Jenny was boven me.

Ik kon net de trap zien en toen ik naar boven liep, werd de hitte intenser en de rook dikker.

Ik kwam op de eerste verdieping.

De hitte stompde me recht in mijn lijf en gezicht.

Ik kon niks meer zien – het was zwarter dan de hel.

Ik moest op de derde verdieping zien te komen.

De rook drong mijn longen binnen. Het was alsof ik prikkeldraad inademde.

Ik liet me op handen en knieën vallen, omdat ik me vaag van een brandoefening op mijn vroegere school herinnerde dat er bij de grond zuurstof te vinden is. Het was een klein wonder dat ik ontdekte dat ik kon ademen.

Ik kroop naar voren, een blinde zonder stok, en tikte met mijn vinger voor me uit, op zoek naar de volgende trap. Ik moest door het leeslokaal met het grote, felgekleurde kleed te komen. Ik voelde het kleed onder mijn vingers, het nylon smolt en rimpelde door de hitte, en mijn vingertoppen stonden in brand. Ik was bang dat ze binnenkort dusdanig verbrand zouden zijn dat ze niets meer konden voelen. Ik was net de man uit Adams mythologieboek, die Ariadnes draad vasthoudt om uit het labrynt te komen; alleen was mijn draad een smeltend kleed.

Ik kwam bij het einde van het kleed en merkte dat de textuur veranderde, en meteen daarna voelde ik de eerste treden.

Ik beklom de trap naar de tweede verdieping, op handen en knieën, met mijn hoofd omlaag naar de zuurstof.

En al die tijd weigerde ik te geloven dat dit echt gebeurde. Dit was de plek van kinderen met zachte wangetjes die de trappen op renden en waslijnen in klaslokalen waaraan kindertekeningen hingen als fladderende wimpels. Vol leesboeken, met en zonder plaatjes, zitzakken en in plakjes gesneden fruit voor in de pauze.

Het was een veilige plek.

Nog een stap.

Om me heen hoorde en voelde ik delen van Jenny's en Adams kindertijd instorten.

Nog een stap.

Ik was duizelig, vergiftigd door iets in de rook.

Nog een stap.

Het was een strijd. Ik tegen dit levende, ademende vuur dat mijn kind wilde vermoorden.

Nog een stap.

Ik wist dat ik de tweede verdieping nooit zou halen; het zou me doden voor ik bij haar was.

Ik voelde haar boven aan de trap. Ze was erin geslaagd om één trap af te komen.

Ze was mijn kleine meisje en ik was bij haar en alles zou goed komen. Nu zou alles goed komen.

‘Jenny?’

Ze zei niks en ze bewoog niet en het gebrul van het vuur kwam dichterbij en ik kon niet veel langer blijven ademen.

Ik probeerde haar op te tillen alsof ze nog heel klein was, maar ze was te zwaar.

Ik sleepte haar de trap af en probeerde haar met mijn lichaam te beschermen tegen de hitte en de rook. Ik weigerde eraan te denken hoe erg ze gewond was. Nog niet. Pas onder aan de trap. Pas als ze veilig was.

Ik riep jou, in stilte, alsof ik je telepathisch kon oproepen ons te hulp te schieten.

En toen ik haar meetrok, tree voor tree, de trap af, in een poging bij de brandende warmte en ziedende vlammen uit de buurt te komen, dacht ik aan liefde. Daar klampte ik me aan vast. En het was koel en helder en rustig.

Misschien was er echt telepathie tussen ons, want op dat moment moet jij je bespreking met de acquirerende redacteurs van de BBC hebben gehad voor het vervolg op je ‘Onherbergzame omgevingen’-serie. Je hebt hete, dampende jungles gehad en verzengende, dorre woestijnen en je wilt dat de volgende serie zich afspeelt in de contrasterende bevroren wildernis van Antarctica. Dus misschien was jij het die me hielp om me een stille, witte oppervlakte van liefde voor te stellen terwijl ik Jenny de trap af sleepte.

Maar voor ik onderaan was, werd ik door iets geraakt. Het gooide me naar voren en alles werd donker.

Toen ik het bewustzijn verloor, praatte ik met jou.

Ik zei: ‘Een ongeboren kind heeft helemaal geen zuurstof nodig, wist je dat?’ Ik vermoedde dat je het niet wist. Toen ik zwanger was van Jenny heb ik zo veel mogelijk uitgezocht. Maar jij wilde zo graag dat ze kwam, dat je te ongeduldig was om je bezig te houden met haar proloog. Dus jij weet niet dat een ongeboren kind, dat rondzwemt in vruchtwater, niet kan ademen, want dan verdrinkt ze. Er zijn geen tijdelijke kieuwen zodat ze tot haar geboorte als een vis kan zwemmen.